

Brusel 25. listopadu 2019
(OR. en)

14457/19

DEVGEN 214
COHAFA 100
ACP 137
RELEX 1091
SUSTDEV 166
ALIM 14
AGRI 568
FAO 53
SAN 482

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	25. listopadu 2019
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13722/19
Předmět:	Čtvrtá zpráva o pokroku týkající se akčního plánu v oblasti výživy – závěry Rady (25. listopadu 2019)

Delegace naleznou v příloze znění závěrů Rady o čtvrté zprávě o pokroku týkající se akčního plánu v oblasti výživy, které Rada přijala na 3732. zasedání konaném dne 25. listopadu 2019.

Závěry Rady**o čtvrté zprávě o pokroku týkající se akčního plánu v oblasti výživy**

1. Rada uznává, že hlad a špatná výživa ve všech svých formách představují jednu z největších globálních překážek dosažení většiny cílů udržitelného rozvoje a spravedlivého hospodářského a sociálního rozvoje¹, neboť nedostatečná výživa je sama o sobě faktorem způsobujícím nerovnost. Rada s velkým znepokojením poukazuje na negativní vývoj, pokud jde o nedostatečné potravinové zabezpečení a špatnou výživu², a zdůrazňuje, že je třeba urychlit přijímání opatření v zájmu dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 2, jímž je vymýcení hladu a špatné výživy ve všech jejich formách. Vzestupná tendence hladovění ve světě po desetiletích postupného poklesu potvrzuje skutečnost, že dosažení cíle úplného vymýcení hladu do roku 2030 představuje ohromnou výzvu. V současné době trpí chronickou podvýživou 820 milionů lidí.
2. V současné době zaostává 149 milionů dětí mladších pěti let v růstu a 49 milionů dětí ve stejné věkové skupině je stále ohroženo akutní podvýživou. Rada s vážným znepokojením konstatuje, že klesá tempo snižování počtu dětí zaostávajících v růstu a že existují rozdíly v pokroku mezi partnerskými zeměmi a napříč regiony, zejména v Africe a jižní Asii. Rada je rovněž hluboce znepokojena celosvětovým šířením „trojí zátěže spojené se špatnou výživou“ – podvýživy, nedostatku stopových prvků a nadváhy a obezity – a skutečností, že nejméně jedna třetina světové populace se potýká s jednou či více formami špatné výživy. Další zvyšování dopadu změny klimatu a ekologických krizí současně vyostří stávající problémy související se zajišťováním potravin a přiměřenou výživou pro všechny.

¹ Hospodářské ztráty, které lze připsat podvýživě, odpovídají 11 % HDP v Africe a Asii (neboli přibližně 3,5 bilionu USD ročně) a v případě obezity představují 2,8 % celosvětového HDP (neboli přibližně 2 biliony USD ročně).

² Global report on Food Crises 2019 (Celosvětová zpráva o potravinových krizích 2019) <https://www1.wfp.org/publications/2019-global-report-food-crises>. The State of Food Security and Nutrition in the World (Stav potravinového zabezpečení a výživy ve světě), červenec 2019. Společná zpráva FAO, IFAD, UNICEF, WFP a WHO. Situace dětí ve světě 2019: děti, potraviny a výživa. UNICEF.

3. Rada připomíná své předchozí příslušné závěry a pevné odhodlání EU a jejích členských států skoncovat s hladem a všemi formami špatné výživy v souladu s Agendou 2030, Evropským konsensem o rozvoji a Evropským konsensem o humanitární pomoci a naplnit právo na přiměřenou výživu. V této souvislosti Rada vítá čtvrtou zprávu o pokroku týkající se akčního plánu Komise v oblasti výživy³ a předložené analýzy o účinnosti opatření souvisejících s výživou.
4. EU a její členské státy i nadále společně podporují partnerské země i zúčastněné strany na místní, celostátní a regionální úrovni s cílem vytvořit odolné způsoby obživy, posílit místní potravinové systémy v oblastech vyznačujících se nedostatečným potravinovým zabezpečením a zlepšit výsledky v oblasti výživy a systémy sociálního zabezpečení. Investice do zlepšení výživy, které jsou prioritou mezinárodní spolupráce, posilují tělesné, kognitivní a produktivní schopnosti i dobré životní podmínky jednotlivců. Rada vítá skutečnost, že Komise z 87 % splnila svůj finanční závazek vyčlenit v letech 2014 až 2020 částku ve výši 3,5 miliardy EUR na výživu, a naléhavě vyzývá, aby setrvala v úsilí o dosažení stanoveného cíle v plném rozsahu. Rada si je rovněž vědoma toho, že se v zemích, které výživu považují za prioritu, podaří do roku 2025 předejít zaostávání v růstu u 4,9 milionu dětí, což představuje chvályhodný pokrok směrem k dosažení cíle snížit do roku 2025 počet případů dětí zaostávajících v růstu nejméně o 7 milionů.
5. Rada uznává, že zaostávání v růstu je výsledkem komplexních interakcí několika zásadních faktorů, a vítá spolupráci Komise s výzkumnými institucemi s cílem lépe posoudit, jak pomoc EU přispívá ke změnám v oblasti zpomaleného růstu. Rada proto zdůrazňuje, že je důležité se zabývat celou řadou faktorů, které přispívají ke snižování počtu případů zaostávání v růstu, zejména interakcí příjmů a rovnosti žen a mužů, mimo jiné s ohledem na práva žen, jejich rozhodovací pravomoci a přístup k pracovním příležitostem, zdravotnictví, vodě a hygienickým zařízením. Klíčový význam má sledování těchto zásadních faktorů pomocí vhodných ukazatelů.

³ Dokument 11850/19 - SWD (2019) 321 final.

6. Rada rovněž uznává, že je mimořádně důležité chránit, propagovat a podporovat výhradní kojení a vhodné příkrmy, aby bylo zajištěno, že úsilí o řešení problému nedostatečného potravinového zabezpečení a špatné výživy bude zaměřeno na kojence a malé děti, a každoročně se tak zachrání přibližně 820 000 mladých životů. Výživa dítěte během prvních 1 000 dnů jeho života od těhotenství až do dosažení dvou let má klíčový význam pro rozvoj mozku dítěte, jeho celoživotní zdraví, dobré životní podmínky a schopnost vytvářet si dovednosti a vydělávat si na živobytí. V této souvislosti Rada rovněž se znepokojením konstatuje, že v celosvětovém měřítku nebylo dosaženo žádného pokroku při řešení vysoké míry anémie u žen v reprodukčním věku⁴.
7. V rámci komplexního přístupu ke zdraví, sociálnímu zabezpečení a vzdělávání a s ohledem na vzájemnou propojenost cílů udržitelného rozvoje Rada zdůrazňuje, že v konkrétních situacích jsou důležité sociální záchranné sítě, jako je výživná školní strava, které podporují zdravé stravovací návyky, a přispívají tak k vymýcení špatné výživy ve všech jejích formách.
8. Rada podporuje závěry a klíčová doporučení obsažená ve zprávě, zejména doporučení:
- a) **posílit vytváření programů napříč několika odvětvími.** Rada zdůrazňuje, že je naléhavě třeba urychlit snižování počtu dětí zaostávajících v růstu prostřednictvím intenzivnějších opatření zahrnujících několik odvětví, včetně zdravotnictví, a zaměřených na potravinový systém, která budou zohledňovat aspekty výživy a rovnost žen a mužů a budou založená na právech. Předpokladem účinného vytváření programů, jakož i používání vhodných ukazatelů je fakticky podložená teorie změny;
 - b) **posílit vazby mezi výživou a genderovým přístupem.** Rada zdůrazňuje význam začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen při vytváření a provádění programů souvisejících s výživou, aby zapojení žen do potravinových systémů mělo za následek vzájemně se posilující přínosy a pokrok, pokud jde o všechny formy špatné výživy;

⁴ Global Nutrition Report (Zpráva věnovaná problematice výživy z celosvětového hlediska) (2019), <https://globalnutritionreport.org/nutrition-profiles/>.

- c) **rozvíjet kapacity vnitrostátních institucí a prováděcích partnerů v oblasti výživy.** Rada zdůrazňuje potřebu strategičtějšího přístupu k rozvoji kapacit souvisejících s výživou a k posílení systému v zájmu účinného provádění vnitrostátních strategií, politik a plánů v oblasti výživy;
- d) **zintenzivnit partnerství s členskými státy, mnohostrannými organizacemi, organizacemi občanské společnosti a soukromým sektorem při provádění opatření v oblasti výživy na základě zdravotních potřeb obyvatelstva.** Partnerství přinesou kromě zvýšení finančních prostředků i posílenou koordinaci, doplňkovost a soudržnost opatření partnerů a posílí zapojení do vnitrostátních dialogů o výživové politice, včetně podpory procesů na nižší než celostátní úrovni;
- e) **zvýšit odolnost posílením propojení humanitární pomoci, rozvoje a míru v zájmu lepší výživy.** Rada připomíná vysokou míru akutní a chronické podvýživy u dětí žijících v nestabilním a konfliktním prostředí. Snahy vyvíjené v oblasti humanitární pomoci, rozvoje a budování míru se vzájemně doplňují a měly by se vzájemně posilovat, aby bylo možné reagovat na nestabilní situace. Rada naléhavě vyzývá Komisi, aby využila příležitostí k dalšímu posílení vazeb mezi rozvojovými a humanitárními plány v oblasti výživy s cílem podpořit odolné komunity a řešit hlavní příčiny špatné výživy. Snižování rizika katastrof a budování odolnosti vůči dopadům změny klimatu je třeba uplatňovat průřezově. Rada dále znovu zdůrazňuje, že je nutné si uvědomovat vazby mezi ozbrojenými konflikty, nedostatečným potravinovým zabezpečením a hrozbou hladomoru a že se EU a její členské státy musejí zavázat k lepšímu provádění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2417.

9. Na základě stále většího množství důkazů o vzájemném vztahu mezi všemi formami špatné výživy Rada připomíná závěry Rady z listopadu 2018, v nichž byla Komise vyzvána, aby „navrhla revizi rámce politiky v oblasti zabezpečení potravin z roku 2010 a rámce politiky v oblasti výživy z roku 2013“. Tím by se zachovaly a posílily úspěchy při prosazování zdravého stravování a udržitelných potravinových systémů v rychle se měnícím světě prostřednictvím zvýšených transformačních investic zohledňujících aspekty výživy, přičemž by se omezil negativní dopad na klima a životní prostředí a snížil a zmírnil dopad změny klimatu. Mělo by se tak dít v souladu s přístupem a duchem Agendy pro udržitelný rozvoj 2030. V tomto ohledu Rada bere na vědomí, že vytváření udržitelných potravinových systémů a zdravých výživových vzorců je jedním z východisek identifikovaných ve zprávě o globálním udržitelném rozvoji z roku 2019, podle níž mohou cílená a kooperativní opatření různých zúčastněných stran urychlit pokrok při plnění cílů udržitelného rozvoje.
10. Rada vyzývá Komisi, aby zachovala a zintenzivnila svou angažovanost na celosvětové úrovni, mimo jiné na summitu „Výživa pro růst“, který se uskuteční v roce 2020, a podporou iniciativy „Desetiletí opatření OSN na podporu výživy“, jakož i ambiciózních výsledků dobrovolných pokynů pro potravinové systémy a výživu, které vypracoval Výbor pro celosvětové zajišťování potravin. Rada dále Komisi vybízí, aby se zapojila do summitu OSN o potravinových systémech, který se bude konat v roce 2021, s cílem urychlit úsilí o dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 2.
11. Rada rovněž připomíná svůj závazek posílit společné plánování s cílem zajistit větší soudržnost a soulad mezi EU a jejími členskými státy, aby se zajistilo, že výživa zůstane jedním ze základních prvků programu rozvojové spolupráce EU. Toto koordinované úsilí by mělo být zaměřeno na regiony a země, v nichž jsou potřeby nejnaléhavější.